

Mariborski svinjski sejem dne 23. X. 1931.

Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 391 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 40 do 70 Din, 7—9 tednov 80 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto 550 do 650 Din, 1 kg žive teže 6 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 11 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

*

Od delavca do jeklenega kralja.

Po smrti Elberta H. Gary je postal — kralj jekla v Ameriki Janes A. Farrell. Imenovani se je povzpел od navadnega tvorniškega delavca do najbolj odličnega strokovnjaka glede jeklene industrije in je zelo zanimiva osebnost v ameriških trgovskih krogih. Farrell je sin kapitana jadrnice in se je rodil 16. febr. 1863 v New Hawenu v Connecticut. — Spremljal je očeta po morju in je videl že kot deček mnogo sveta. Njegova največja želja je bila, da bi šel na gimnazijo in študiral. To hrepenenje se mu ni izpolnilo, ker je oče lepega dne izginil brez sledi in ni zapustil sinu niti najmanjše preskrbe za bodočnost. Zapuščeni Farrell je bil navezan sam nase in je začel gledati za delom, ki bi ga najpreživiljalo.

V starosti 15 in pol leta je vstopil v tvornico za žice v New Hawenu kot navaden delavec. Delal je dnevno 12 ur, da je zmagoval izdatke za stan ter prehrano. Ni obupal, a ni ga zapustila želja, da bi se dalje izobrazil. Skopalil je s skromnim zaslužkom in si je kupoval s prihranki knjige, katere je prebiral po večerih in dolgo v noč. Njegov trud ni bil zastonj. Že čez eno leto je postal delovodja 300 delavcev. Par let je vršil to službo na občo zadovoljnost, a gnalo ga je naprej po svetu. Stopil je v službo pri podjetju Oliver Iron Company v Pittsburgu, da bi razširil svoje znanje na vsa polja železne industrije. V starosti

23 let je že bil potnik pri United States Pittsburg Iron Company of Braddock of Pennsilvanya in 26 let star je že bil vodja oddelka za prodajo. V tem slednjem položaju se je potrudil, da bi ustvarjal prodajne trge po inozemstvu. V primeroma kratkem času je ustvaril izvozno trgovino v ogromnem obsegu. Postal je generalni ravnatelj podjetja. Njegova nadarjenost za trgovino ga je napravila za največjega mednarodnega trgovskega potnika v Ameriki. Izvoz je vrgel njegovi tvrdki pred vojno 100 milijonov dolarjev.

Njegovi uspehi, izredno strokovno znanje, vsega občudovanja vreden spomin za vse dogodke, vse to ga je povzdignilo na mesto predsednika vseh ameriških jeklenih podjetij ali trustov. Kljub vsemu bogastvu in ugledu je ostal Farrell ponižen mož, ki ne sili nikjer v ospredje, da bi ga hvalili ter slavili, ampak se spominja najrajši onih časov, ko je še bil — priprost delavec.

*

Vprašanja in odgovori.**K. P. v B. in vsem, ki iščejo službe:**

Za službe ne posredujemo in v bodoče ne bomo v tem oziru več odgovarjali.

J. P. v S.

Plačal sem banovinski hišni davek, ki mi ga morajo vrniti, dolžen pa sem tablico za hišno številko. Zupan noče obračunati. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Občina je hišni davek odposlala banovini in ga bo vrnila, kadar ga bo nazaj dobila. Tablice pa je plačala i vojeva in mora svoj denar nazaj dobiti. Ako nimate denarja, recite prijazno besedo, bo že občina počakala.

K. A. v M.

Bil sem lovski kompanjon, pa me je eden od kompanjonov naznanil kot lovskega tatu. Sodnija me je oprostila, glavarstvo pa mi ne vrne puške. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Gotovo je med tem minila vaša pravica do lova kot kompanjon, ali pa ste se pregrešili zoper zakon s streljanjem v zaščitenem času. Poizvedite, kaj je vzrok, potem se lahko pritožite zoper srezko načelstvo na banovino.

A. M. v B.

Ali sem kot oče devet otrok kuluka prost?

Odgovor:

Banovina je odločila, da ne.

P. O. v L.

Prevžitkarica ima tri sobe in daje eno v najem. Ali moram jaz kot hišni posestnik plačati davek od najemnine ali prevžitkarica?

Odgovor:

Prevžitkarica, ker ona pobira najemnino!

J. P. v D.

Kateri zastopnik pošilja družine v Ameriko, kjer vsaka dobi 30 joh zemlje zastonj?

Odgovor:

Nobeden ne pošilja. V Ameriki je danes do osem milijonov mož, med temi dosti družinskih očetov, brez dela!

F. R. v K.

Imam obrt, pa bi rad za nekaj časa drugo delal. Ali bom v tem času obrtnega davka prost?

Odgovor:

Da, če obrtni in davčni oblasti prijavite, da toliko in toliko časa ne boste izvrševali obrti. Za dom pa lahko delate.

I. S. v V.

Sosedovo sadje leti na mojo njivo, moje na sosedovo, čigavo je sadje?

Odgovor:

Ono sosedovo sadje, ki pade na vašo zemljo, je vaše, ono vaše, ki pade na sosedovo zemljo, pa njegovo. Najboljše pa je, da pustita drug drugemu, da vsak svojega pobere.

P. K. v Sv. M.

Ali lahko občina zabrani, da kupim od svoje tete posestvo?

Odgovor:

Ako niste ne vi in ne teta pod kuratelo, sploh ni treba nikogar vprašati, kaj vi kupite, oziroma kaj teta prodaja.

A. C. v P.

Ako poročim penzionista in če ta umrje, ali dobim jaz penzijo?

IV.**»Kuga!« — »Črna smrt!«**

S strašno naglico, tako brzo, kakor je drvel čez polje pošastni jezdec, ki ga je bil videl Rajavec, je jeknil po deželi glas o morilki, ki je prišla v goste tudi na Štajersko in je pričela neusmiljeno izvrševati žalostni, rabeljski svoj posel.

In čudo, kakor že večkrat v prejšnjih letih, se je tudi tokrat najprej pojavila v Ptuj.

Nekega večera v prvi polovici maja je prišla v mesto družba skitalcev, glumačev. Najeli so si prenočišče v preprosti krčmi ob Dravskem mostu. Ponoči je nenadoma umrla žena družbinega poglavarja. Mestni zdravnik je zjutraj s strahom zapazil na nji črne bule, znake kuge. Na večer istega dne je bil mrtev že gostilničarjev sin, dvanaestleten fant. Bliskoma je preletela mesto strašna vest:

»Kuga! Črna smrt!«

Ni bilo hiše v mestu, kjer ob grozni novici srca ne bi vzdrhtela, kakor so naslednje dni zatrepetala tisočera srca v okolici, ko je žalostna vest z razprostrtimi perotmi nastopila svojo pot in svoj polet na vse strani v okolici in po deželi.

Vsi, ki so preživeli grozote let 1623, 1624 in 1625, so se domislili vsega tedanjega gorja. In so zadržali v tesnem pričakovanju grozot, ki so mor-da blizu.

Ako bi zaplapolali ob tistih tihih pomladnih večerih na hrvatskih gorah, za njimi v haloških goricah kresovi in bi hitela od vasi do vasi žalostna novica: »Turek je na poti v deželo« — bi bil ves strah majhen v primeri z grozoto pred črno smrtjo. Bližina sovražnega svetega križa in domovine bi zbudila vsepovsodi le novo, odločno življenje. Res, zavela bi že tesnoba čez mesta in vasi: skrb in strah za žene, device, otroke. Slabotneži in strahopetci bi že zaječali v strahu; nekateri bi skušali zbežati in se skriti. A kako bi zaiskrile oči v vročem navdušenju in v lepem ognju mladini, ki je z vsem srcem sovražila tega strašnega razdejalca cerkva, domov in tihe družinske sreče. Kako bi v vročem srdi z zobmi zaškrilali možje: »Že spet prihaja, pesjan! Se mu je spet zaskominalo po naših ženah, naših hčerkah, naših otrocih!« Vsepovsodi bi z mrzlično naglico klepali kose, brusili sekire, snažili stare puške. Kdor ne bi bil kukavica ali izdajica, bi oživel in bi se pogumno pripravljal, da se postavi v bran sovražniku križa in svobode, skrunilcu cerkev, žen in devic.

Toda proti nevidnemu sovražniku? Proti zahrbtni morilki, katere nihče ne vidi prihajati, ji nihče nasproti stopiti ne more, ne ji zastaviti poti, in najsí je mesto s še tako močnim in visokim obzidjem zavarovano, najsí slednjo ped zemlje okrog in

je zgodilo, da je med bitko padel Francoz v globoko jamo, iz katere si ni mogel sam pomagati. Čez nekaj časa je padel vanjo tudi Nemec in seveda tudi ni mogel sam ven. Francoz je klical: »Kivi?«, Nemec pa: »Wer da?«, in kmalu sta vedela oba, koga ima vsak pred seboj in zdaj bi bila lahko drug drugega pobila, če bi bila le hotela. Pa sta si premislila ter sta si, kolikor je to bilo mogoče, pojasnila, da bi bilo boljše, če si med seboj pomagata, kakor pa da bi se ubila. Tako je klical sedaj eden, sedaj drug, vsak v svojem jeziku, pomoči.

Nemški vojaki so na posled čuli Nemca in